

17. april 2024

UPA2024/57

Ullukinnerup ullup affaa sulinngiffiusalernissaa siunertaralugu Naalakkersuisut qulaajaanissaannik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut. Qulaajaaneq periarfissanik assigiinngitsunik qanoq iliornikkut ullukinnerup ullup affaanik sulinngiffiulersinneqarsinnaaneraniq qanorlu aningaasatigut kinguneqarsinnaaneraniq imaqassaaq. Qulaajaaneq UPA 2025-mi saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit)

Inuit Ataqtigiit tunuliaqutigalugit ilaasortap Peter Olsen-ip siunnersuutaa soqutiginarlunilu pingaarutilik Siumumiik imaattumik oqaaseqarfigissuarput.

Ilisimatusarfimmi Inuiaat Kulturiat Oqaluttuarisaanerallu ilisimatusarfigingakku, oqaluttuarisaanermi Bacheloritut soraarummeerutigalugu allaaserinikuuara, naggueqatigiit Inuit nunatsinni, Inuit Nunangani aammalu Alaskami ullorissat pillugit oqaluttuaat.

Itisiliillunga allaaserisamma ilagivaat Aassuutip nuisarnera, qanoq atorneqartarnera aammalu qanoq nalliuttorsiuutigineqartarsimanagera.

Allagaatitoqqanik, atuakkanik apersuillungalu taamani misissuivunga. Inuppaalussuit allaaserinnittarsimapput ilaatigut: Knud Rasmussen, Gustav Holm, Schultz-Lorentzen, Amandus Petrusen, Elias Lauf, Otto Rosing, John MacDonald, Michael David Fortescue il. il.

Amandus Petrusen allaaserinnissimavoq, Aassuutiniq nalliuttorsiuutiginnittarneq Hans Egede¹ sioqqullugu takornartaasimangitsoq aamma Otto Rosing-isulli oqaluttuaraa, nunatsinni Inuit qaammariartulernerup takkuteqqinnera nalliuttorsiuutigisaraat. Allappoq Inughuit kaperlannerani nukissaaleqilersartut soorlu utaqqisaqartutut illutik Aagguullu nuigaangat uummaqilersutut ilersarput nilliallutillu: "Augsûk! Augsûk nuivoq!" (Petrussen 1980: 12-13). Quebec avannaani 1985-imi Aassuuk Inuit puujulertorsimavaat kisianni Igloolimmi Aassuutip nuinera aamma nalliuttorsiuutigineqartarsimavoq. Knud Rasmussen

---

¹ Hans Egede: 1721-1736 Kalaallit Nunaanni ajoqersuivoq niuernerlu inerisarlugu.

oqaluttuarpoq, Aassuut tunumi taaneqartartoq Asiit taannalu nuigaangat taamani nalliuttorsiortarsimasut (Ostermann² 1938 in MacDonald 1998).

Aassuuk pillugu naggueqatigiit Inuit assigiinngitsunik oqaluttuaqarput: Siullingortut, Nukappiaraq iliarsuk il. il.

Ullukinnerup nalliuttorsiutigineqartarnera Otto Rosing-ip oqaluttualiarisimavaa taannalu atuagaq ateqarpoq Kulunnguaq, tassani atuakkami nuannerluinnartumik takorlooruminartumillu ilisimasatoqqat tunngavigalugit nassuiarneqarpoq qangarsuaaniilli qanoq Aassuutip nuinera nalliuttorsiutigineqartarsimanersoq.

Siuliani oqaatigeriikkattut, isumaqartoqartarpoq Aassuut kaperlattartumi taamaallaat takuneqarsinnaasoq, kisianni misissuinerit nalunaarsuinerillu takutippaat Aassuut avannaarsuaniit kujataa aammalu tunu ilanngullugu takuneqarsinnaasoq. Aassuut nunatsinniinnaq ilisimaneqanngilaq, Inuit Nunangani aammalu Alaskami ilisimaneqarluarpoq assigusumillu taaguuteqartinneqarluni taamaattumik naggueqatigiinni ataatsimoorfiuvoq, naak assigiinngitsunik isumaqartinneqaraluarluni.

Taamaattumik oqartoqarsinnaavoq Ullukinnerup aammalu Aassuuk naggueqatigiinni Inunni, ataatsimoorfiusoq, pingaartinneqarnerpaaq ilisimaneqarnerpaarluni. Aassuutip aqqa kisimi ataatsimoorfiunngilaq tassami nalunaquttatut, sumiissusersiutitut, ullorsiutitut piniarnermilu najoqqutatut atorineqarluartarsimavoq silap qaammariartulerneranut ilisarnaatitut nuannaarutaasarsimalluni. Taamaattumik ulloq kinaassusitsinnut pingaaruteqarluinnartoq ataqqineqarluni pisortatigoortumik sulingiffittut atorineqartarnissaa Siumumiik taperserparput, isumaqarpugut ataatsimiititaliami nalilersorneqarluartariaqartoq sumut taarsiunneqarsinnaanersoq.

Siumumi isumaqarpugut apeqqut qularnaatsumik inissillugu oqaluuserisaqartoq aamma ataatsimiititaliami. Taamaammatt allannguutissamik imaattumik siunnersuuteqarpugut:

Ullukinnerup ulloq naallugu sulingiffiusalernissaa siunertaralugu Naalakkersuisut 2025-miit atuutilertussamik inatsisilooqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuut. Siunnersuut UKA24-mi saqqummiunneqassaaq.

Siumumiik taamatut oqaaseqarluta siunnersuut taperserlugu ataatsimiititaliamut ingerlateqqipparput.

Doris J. Jensen, Siumut

---

² Hother Ostermann: Palasi, atuakkiortoq.